

ЗАХИСТИМО СЕБЕ ВІД ТУБЕРКУЛЬОЗУ!

За показниками всесвітньої організації охорони здоров'я, епідемія туберкульозу в Україні розпочалася у 1995 році, що позначилося на збільшенні рівнів первинної захворюваності, поширеності цієї патології та зростання показників смертності від неї.

Однією з основних особливостей епідемії туберкульозу в Україні є значна кількість занедбаних форм серед вперше виявлених хворих, підвищення рівня хіміорезистентності збудника захворювання, зростання смертності від нього.

За оціночними даними Міністерства охорони здоров'я України, щогодини в країні реєструється чотири нові випадки захворювання на туберкульоз та один випадок смерті від цієї хвороби. Така ситуація зумовлена соціально-економічними та медичними факторами, зокрема зниженням рівня життя населення та наявності значної кількості хворих, які перебувають у місцях позбавлення волі, недостатнім фінансуванням протитуберкульозних заходів, поширенням хіміорезистентного туберкульозу та ВІЛ-інфекції.

Дослідженнями встановлено, що основними соціальними чинниками ризику, дії яких зазнавали хворі на туберкульоз є:

- низький рівень прибутків;
- безробіття;
- алкоголізм, наркоманія;
- перебування в установах відбування покарання;
- відсутність постійного місця проживання;
- міграція;
- інвалідність;
- стрес;
- навчання у вищих та середніх спеціальних навчальних закладах;
- робота в медичній службі.

Останніми роками в Україні одночасно розвиваються епідемії двох соціально небезпечних хвороб - туберкульозу та ВІЛ/СНІДу, що часто вражають одні і ті ж групи населення. Ризик захворіти на туберкульоз у ВІЛ-інфікованих у 20-30 разів вищий, ніж у здорових осіб.

Нерідко хворі на туберкульоз чи особи, які виявляють інтерес до причин цього захворювання та проблем лікування, стикаються з обмеженою поінформованістю. Отже, ЗМІ, громадським організаціям, медустановам слід наголошувати на:

- тому, що захворювання на туберкульоз у перші місяці може проходити без певних симптомів, тому систематичне обстеження (зокрема, флюорографія) вкрай важливе;
- наголошувати на загальних причинах, які призводять до ТБ та прискорюють захворювання;

- на тому, що термін лікування ТБ залежить від індивідуальних особливостей організму;
- особливостях харчування та режимі дня протягом лікування;
- соціальних пільгах для хворих на ТБ;
- державних гарантіях безоплатності лікування та діагностики ТБ.

Факти про ТБ.

Туберкульоз – це інфекційне захворювання, збудником якого є мікобактерія, відома як паличка Коха.

Інфікування ще не є хворобою на туберкульоз. Мікобактерія стає активною і спричиняє захворювання у інфікованих осіб у 5-10% випадків.

Ризик захворіти значно вищий у людей зі слабкою імунною системою, тих, які зловживають алкоголем, вживають наркотичні речовини, не отримують збалансованого харчування.

Серед усіх форм туберкульозу інфекційним є лише туберкульоз легень, оскільки він поширюється повітряним шляхом, коли людина з активною формою туберкульозу кашляє, чхає або говорить.

Найефективнішим механізмом протидії епідемії є профілактичні заходи: вакцинація дітей (щеплення БЦЖ), виявлення туберкульозу на ранньому етапі, запобігання розвитку його найбільш тяжких форм.

Симптомами захворювання є:

- кашель впродовж 3-х тижнів;
- відсутність апетиту та безпричинне зниження ваги;
- підвищена температура тіла впродовж тижня без наявних причин;
- домішок крові у мокротинні, яке виділяється при кашлянні;
- підвищене потовиділення, особливо вночі.

Виявивши зазначені симптоми обов'язково слід звернутися до дільничного терапевта.

Для діагностики туберкульозу необхідно пройти обстеження, здавши нескладні аналізи – збір мокротиння та/або рентгенографію.

Необхідно пам'ятати, що туберкульоз виліковний за умови вчасного діагностування та проходження повного курсу лікування. Якщо лікування припинити завчасно, або лікуватися нерегулярно, з перервами, розвинеться стійкість до ліків, а захворювання може повернутись.

Для запобігання виникненню стійкої форми туберкульозу, лікування якої значно складніше та дорожче, хворому на туберкульоз дуже важливо вчасно проходити повний курс лікування, призначений лікарем, і не пропускати прийом ліків.

У зв'язку із відзначенням 24 березня 2014 року Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, з метою профілактики розповсюдження даного захворювання у дитячому середовищі, фахівцями із соціальної роботи ЗРЦСССДМ у період з **18.03. по 25.03.2014 року** проводяться групові профілактичні заходи у загальноосвітніх навчальних закладах району в рамках профілактичної акції “Час діяти – захисти себе від туберкульозу!

О. Сагата

